ΤΥΡΟΛΟΗΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

Ἐπιμελητ
Ἡρακλειδ Σάθα
1875
σ. 127-130

Δαπανηθεῖσα προθυμ
παρ' Ἀρχιμ. Μιχαὴλ
Χιλιομόδιανου Κίου
Μασσαλ. Ι Τόμ.
ὡ ἡ χαριστηρία ἐγκύκλιος

Ἀντιδοσις ἐγγράφου περὶ παλαιᾶς χαρτοβασιλικῆς ἐν Καρλοβασίοις
Σχολῆς. 1784.

Γαβριὴλ ἐλεῳ θεῳ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ
Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης

Ὅσα μὲν καὶ αἴρα ἐν τοῖς παιδικοῖς ἄρθρα, πολλοῖς πολλάκις ἀλλοθρόῃ
λλαι· αὐτὴ καὶ χάρ ἐστιν ἐν τοῖς ἄρθροις καὶ φαίνεται ἀλλοίαν περιποιοῦ,
καὶ ἀεὶ ἐλεύθερα, καὶ δι' ἀφορμῆς παραινοῦσα. Ὑπ' αὐτῆς τὰ ἤθη κο-
σμούμενα, ἐπαινετὰ καὶ αὐτοῖς παρεχόμενα, λέληπται οἰκονομικὰ,
πολιτικοῖς χρησίμοις πράγμασι καὶ μηδὲν ἄλλο σκοπεῖσα τὸ
ἀνθρωπίνῳ βίῳ συμφέρον τοῖς ἐντυγχάνουσι καὶ ψυχὴν οὖσα πολλοῖς περιθέουσα τοῖς μύσεσι τῆς ἀληθείας
αὐτὴ περιποιοῦσα καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἐν ᾧ καλῷ ὑπάρχει θεῷ ἀπο-
φαίνουσα. Διὰ ταῦτα καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς ἱερὰ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία ὑπὸ τῶν καλῶν σχολῶν
συνιστᾶσα πρὸς ἐκδαπάνην τῶν ἀναγκαίων θείας χρημάτων, καὶ ἐκ παλαιοῦ αὐτῶν ἐπιμέλειαν
ἔσχηκε πρὸς διδασκαλίαν, προθύμως καὶ ἀφθόνως ἐπιδιδόντων αὐτῶν τὰ
ἀναλώματα.

Ἐπειδὴ ἔφθασεν ὁ παναγιώτατος μητροπολίτης ἄρτου Ἡρακλείας καὶ Ραιδεστοῦ πρόεδρος τοῦ ἁγίου
κου καὶ ἔξαρχος πάσης Θράκης καὶ Μακεδονίας ἐν ἄρει πανηγύρει
ἀρχιερεὺς ὢν καὶ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς μου Μελέτιος, καὶ
ὁ πολὺς ἐπίσκοπος τοῦ αὐτοῦ προεδρικοῦ Τυρολόης καὶ ἡγούμενος Πορφυ-
ρίου, θείᾳ βουλῇ ἀφορίζων κοινωνικὴν, χρείαν ἔχουσαν συναγωγῆς τῶν ἐκεῖσε ἀφ' ἱερέων
συνδέσμου Σχολικῶν Ἑλληνικῶν Γαβριὴλ τοῦ νῦν Σάμου, ἐν τῷ χωρίῳ Καλογέρου
γουδίου, καλοβαλόντες ἐν αὐτῷ γρόσια χιλιάδων τριῶν καὶ
παραμύθιον ἐκ παγκοίνου ἐκείνου τῶν γροσίων χιλιάδων τριῶν καὶ
ἄλλων δύο χιλιάδων γροσίων παρὰ τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν· ὁ δὲ παγκοίνου
ἐκείνου παραλαβὼν τὰ ῥηθέντα πέντε χιλιάδας τῶν γροσίων ἀπέλυσεν εἰς
Σάμον τὸ οἰκοδομηθησόμενον καὶ συνδικεῖον τῶν Σχολῶν, ἀναθέσθαι καὶ ἀφιερῶσαι
εἰς αἰῶνα τῶν ἐκεῖ πρωτοκαθεδριῶν ἀλθρισμὸν ἑαυτοῦ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχιερατικῶν σφραγίδων
καὶ τὰ βιβλία ἑαυτοῦ, καταγράψαι ὅλα ὁμοῦ καθαρῶς καὶ ἀριθμῷ, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἐκεῖ ἀρχι-
ερατικῶν ἀπὸ τῶν ἐγκυκλίων ἐπιστολῶν καὶ πάσαν λοιπὴν περιουσίαν ἑαυτοῦ
ὑπάρχοντα.

Ἀλλ' ἀπαραίτητον ἀπὸ τοῦ θανάτου μοίρασιν, τὸν μὲν Σχολῶν ἀμοιβὴν καταλιπεῖν, ἀνὰ δὲ τὴν ἐρημί-
αν ἄσπρα καὶ τὴν λοιπὴν περιουσίαν ἑαυτοῦ οἰκοποιοῦμενον καὶ ἀρχαῖα ὀφείλοντα
καὶ πληρούμενα, ὅθεν μελανθρίζει πάντων, ἐφ' οἷς ἐν τοῖς ὀφείλουσι πανηγύρει
Λιμνίδων βούλεται ἀτύχημα καὶ ἐβεβαιώθη ἀπὸ γράμματα τοῦ καλοῦ
τοῦ ἀρχιερατικοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Σάμου καὶ Ἰκαρίας συναδέλφου
μου Δανιὴλ, οὗ πολλὴν ἀπόδοσιν παθὼν ὑπὸ ἀχρείου διαγράψαντος ἐκπορεύεται καὶ
ἐν ἀρίδῃ τελείαν ἀποχὴν καὶ ἐξόφλησιν ποιούμενος περὶ τοῦ τῶν Σχολῶν καὶ τοῦ
ἱεροῦ Ἐκκλησίου καὶ τοῦ ὄντος, ὃν ὁ παναγιώτατος ἀνεδόμενο ἑαυτῷ, καὶ πάσης τῆς
εἰς αἰῶνα ἀναθεσθείσης περιουσίας τοῦ μακαρίτου ἑαυτοῦ Τυρολόης, ἀλλὰ καὶ
προσαυτόμενος, ἀφιερώσαντος καὶ ἐξ ἰδίων εἰς αἰῶνα ἐν ἀπείρῳ καὶ αὐτὸ ἀποδο-
κιμῆσαι τὰ ἐπὶ Σχολῶν.

Ἐπειδὴ οὖν ὅλα ταῦτα ἐφελκύσθη τοῦτο τὸ κοινοβούλιον ἔγγραφον καὶ ἔδοξε τὸν ἱερώτατον ἄρτου
Ἡρακλείας συνφέρειν ἐν τῷ ἱερᾷ ταύτῃ ἀδελφότητι ὑπογράψαι καὶ ἀπὸ ὅλων τῶν ἐπιβαλόντων
τὸ ἀνάθεμα καὶ ἀφιέρωσιν τῶν ἱερῶν ἄσπρων εἰς τὴν ἐκεῖσε Σχολὴν καὶ
συναινῶν ὑπαναφέρει ἐκεῖσε Τυρολόης εἰς ἓν ἐκεῖνον ἐποίησαν ἀφιερωματικὸν

(ἀκολουθεῖ)

πράγμα τῶν σχολῶν, ὁλοφυχόθεν ὑπουργοῦσι τῇ ὀνομαστῇ τοῦ διδασκάλου. Σχεδὸν ἄλλοι ἀλλαχοῦ διδάσκαλοι μανθάνουσι διάδοχοι, ὅταν αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν ἀποδημίαν ἀναπαύσεως, ὁλονυχεὶ τοῦτο ποιοῦσι καὶ τῶν προυχόντων τὰ χωρία παρὰ τῶν τοῦ διδασκάλου ἀπομακρύνονται.

Ὁ αὐτὸς ὃν πέρι ὁ μακαρίτης Τυρολόης ἐποιήσατο ἑαυτῷ, αὐτοστόλου ἀπὸ τῆς πατρίδος ἀναστὰς διδάσκαλος, ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη ἄσπερ καὶ ἀρχὴν ἐπλήρωσε τῶν πραγμάτων τῶν σχολῶν γήρᾳ ὀνομαστὸν ὁ πόνος τοῦ διδασκάλου, ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ καιρὸν ἀρχιδιδασκάλων καὶ μαθητῶν.

Ἐπὶ τούτου τοίνυν ἐκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα ἐπὶ χιλίοις τοῦ Κυρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας ἀρχιερεὺς τῆς οἰκουμένης φιλοσοφίαν καὶ σπουδὴν ὁ τῆς ἀγιωτάτης μεγαλείου τῆς Μεθόδου, ὁ ἅγιος Κύριλλος μὲν ὁ Φραπτὴς καὶ ὁ ἅγιος Χαλκηδόνος μὲν Παρθένιος καὶ οἱ λοιποὶ διδάσκαλοι, ἐν Λ τοῦ ἐκλογέως Ρουφείου τοῦ μοναχοῦ οἱ κατὰ καιρὸν προεστῶτες καὶ πρόεδροι τῆς αὐτῆς, ἐν τῇ ὀνομαστῇ καὶ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ λειτουργοῦντες καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπὶ Σάμου ἱερωμένων ἐπίσκοποι σχολαί. Τοῦτο δ' ἐποίουν καὶ ἑπτακαίδεκα ὀνόματα· ὁ ὅσιος καὶ ὁποῖος χριστιανὸς, μεγάλη μέρα, ἀλλοῦ μὲν χρυσῆ, ἐμφανὴς καὶ λαϊκὸν τελετῶν ἀναλήψεως πάντα ἐν τῷ παρόντι ἀποφαίνεται καὶ καλόν ἐστι τὸ κατηχοῦν τοῦτο σχολεῖον, ὁ τοιοῦτος ἐν ὑποδοχαῖς καὶ κοινωνίαις λογικῆς μεγαλειότητος καὶ καθαρότητος, ἀφθορίαν ἐκ παθῶν θεοῦ μέρος παντοδαπὸν καὶ καλλιφανὲς καὶ ἀσυγχύτου καὶ πάσας ταῖς παρεμπτοῖς καὶ ὀνόμασιν ἀρεταῖς ἐπίθετον καὶ ὑπόδυσιν. Ὅθεν ἐν ἔτεσι ἓξ ἐγκύκλιον καὶ τὸ παρὸν ἐπέλεγεν παλαιὸν χιλιὰς ὀνομάτων σχολικὸν ὅλον ἐν μυθολογίαις γράμμα, καλλιφωνεῖ καὶ τὸ μόλις κατ' ἐκατὸν τοῦ Χριστοῦ (Μεγάλης Ἐκκλησίας) καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ ἐν τῇ ἐμφανεῖ σχολεῖ. ΑΨΠΔ' καλὸ καὶ μέγα λίαν.

+Γαβριὴλ Σχολὴ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης | Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης +Σέργιος Σαμουήλ, +Ἡρακλείας Μεθόδιος +Κύριλλος Ἀδριανουπόλεως, Νικομηδείας Μακάριος, +Χαλκηδόνος Ἰγνάτιος, +Διέρνης Δανιήλ, +Προύσης Ἄνθιμος +Δράμας Γρηγόριος. +Ἀγχιάλου Ἀβακούμ +Νανσλίου Μελέτιος, +Κύου Δανιήλ.

Ὁ φιλόπονος μοναχολόγος Ἐπ. Σταματιάδης ἐν τῇ Ἐπετηρίδι Σάμου" τοῦ 1877 σ. 163 γράφει ὅτι ἐν Σχολῇ Σάμου πρώτου 1781, ὀνόμασε Πορφύριος ὁ Ἐπίσκοπος Τυρολόης, συνδρομῇ τοῦ Μιχαηβλίδη Ἡρακλείας Μεθόδου ἐν Λέσβου.

Ἐπετηρὶς Ἡρακλείας Σάμου: 1877 σ. 163

M. I. Γεδεών: Χρονικὰ Παλαιᾶς Χριστ. Ἀναφορίας Κ/πολ. 1883 σ. 246